

SKANDINAVISKE CANADIENSAREN

VECKOTIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA.

Löp. No. 130. — Årg. 8.

Redaktör och utgivare:
EMANUEL CHLEN.

WINNIPEG, MAN. 8 FEBRUARI 1894.

Redaktionsbyrå och kontor:
181 Rupert street east, Winnipeg.

No 6. — Lösn. 5 Cts.

ANMALAN.

"Skandinaviske Canadiensaren"

ENDA SKANDINAVISKA VECKOTIDNINGEN I CANADA.

har nu öfver ett år existerat som veckotidning. Den har under denna tid rönt mycken uppmuntran o sympati från landsmännens sida samt fått röna många prof på deltagande. Fastän liten och obetydlig har den haft sin plats att fylla nemligen att söka vara ett organ för de öfver hela Canada kringströdda Skandinaverna. Vi äro glada omniäma, att från och med detta nummer blir tidningen större både i längd och bredd, så att det krafvet om tidningens storlek är härigenom tillsviade afhjelpat.

En intressant följetong tager med detta nummer sin början. Tidningens tendens blir densamma hädanefter som förut, nämligen fullkomligt själfständig, fritt från alla partier, vare sig i ett eller annat afseende. Den vill sträffa efter att än mer söka fylla sin plats som organ för Skandinaverna i Canada.

"SKANDINAVISKE CANADIENSAREN" är det bästa Annonsorgan för Skandinaverna i Canada ty den räknar tusentals läsare bland våra landsmän.

Vi våga därför innesluta vår tidning i landsmännens valvilja och uppmuntran, ty detta skall beomda oss att söka göra tidningen mer iögen och innehållsrik.

Från och med NU till den 1 JANUARI 1895 erhålles tidningen för

\$1.50.

SE HIT!

Prenumeranter å "Skandinaviske
Canadiensaren" erhålla så godt som

gratis

ett SVENSKT-ENGELSKT och
ENGELSKT-SVENSKT

LEXIKON.

Boken, som är bunden i vackert
godt band, innehåller ej mindre än
778 sidor med det fullständigaste
ordförhållande för de båda språken.

För endast

\$2

erhålles detta Lexikon och "Skand
Canadiensaren" till 1895.

Försv ej detta frikostiga anbud, hvarigenom Ni kan erhålla en värdefull bok till obetydligt pris. Tillfallet varar endast en korttid

Nu är rätta tiden inne att
PRENUMERERA!

WINNIPEG I NOV. 1893.

REDAKTIONEN.

"SVERIGE ÄN EN GANG STORT"

Major Rolf Schenström, den kände ifrågan för det manliga släktets uppföstran till återhållsamhet och sedlig lyftning samt hela folkets utveckling till sunda, moral och sedlighet motsvarande lefnadsvanor, höll en qväll föredrag å allmänna läroverkets högtidsaal i Vesterås öfver sitt kända ämne: Sverige än en gång stort!

Talaren erinrade i början, att det ej kunde eller borde blifva frågan om återeröfra Sveriges storhet genom riksräns utvidgande, utan att det gälde att inom landets egna ramar återeröfra Sveriges gamla ära genom att rädda vårt folk och särskildt ungdomen från sedligt förfall.

Föredraget var ett i sitt slag kraftigt nykterhets- och sedlighets föredrag. På ett nästan häresand sätt skildrades och glissades särskildt de bland de s. k. högre klasserna rådande lefnadsvanorna med ty äföljande njutningslystnad och sinnlighet.

"Jag tvekar icke", sade talaren, "att påstå, att sann och sund njutning mycket mera är till finnas bland den arbetande klassen än hos de högre klasserna".

Vårt folks värsta onda vore sedslösheten och missbruket af rusdrycker och nikotin.

Talaren uppehöll sig synnerligt omständligt vid sedlighetsfrågan och var af den åsigten, att om ej en förbättring i berömda afseende kommer att inträda, de civiliserade folken ovilkorligen skola förgås. Ungdomen hade, om den ej skulle stupas i sinnlighetens afgrund, att konsekvent undvika allt onständigt tal och umgänge, alla sedslösa bilder och böcker.

Den olyckliga prostitutionen med all dess helvetiska fasa, vore att betrakta som ett de "bildade" klassernas verk. Det vore nämligen rätt allmänt, att herrar af öfverklassen ansågo sig utan vidare kunna förföra och sänka i elände unga kvinnor ur arbetarklassen. "Sådant kunde passa en vilde, men är en häresand skam för civiliserade människor."

"Vid våra fester och samkväm", sade talaren vidare, "der spritdryckerna flöda, der flyter ock det bästa af oss bort. Bort derför med supen, punschen, vinerna och likörerna!"

Äfven för det måttliga bruket af rusdrycker varnade talaren på det bestämdaste och påvisade med oemotsägliga fakta, att en förfärande stor procent af dessa, som börja måttligt och tänka blifva "karlar", i stället blifva förderfvets trålar.

Talaren hade sjelf slösat bort mängden dyrbar stund vid punschbordet; men under de sista 20 åren hade han endast under en tid använt litet rödvin till middagen. Detta, medan han intalats, att det skulle vara nödvändigt för matsmältningen. Under de senare 12 åren hade han emellertid på praktisk väg erfärit, att matsmältningsorganen mått bättre utaf, att vinet ersatts med ett glas friskt vatten.

De högre klassernas ansvar på grund af exemplets makt, framhölls med stor skärpa. "Det beror väl sentligen på er, mina herrar, om vårt folk skall stupas i den afgrund, på hvars brant vi dansa och leka", utropade talaren.

Till sist uppmanades de närvarande att bilda en filial af förbundet "Sveriges framtid", hvars stadgar af talaren föredrogs.

Af dessa stadgar framgick, bl. a., att medlemmarna förbinda sig att verka för:

1. Enkelhet och sparsamhet i lefnadsätt och umgängeslif, med sträng begränsning till hvars och ens tillgångar och med syfte att sålunda närma samhällets klasser till hvarann;

2. Ett kyskt lefnadsätt och aktning för qvinnan, hvilken samhällsklass hon än må tillhöra;

3. Afhållsamhet från spirituosa till dagligt bruk och från alla de stillerade spritdrycker (brännvin, konjak, punsch, whiskey, likörer u. m.) utom för medicinskt behof;

4. Afhållsamhet från tobak i hvarje form, opium, morfin och andra likartade medel utom vid läkarens föreskrift;

5. Afhållsamhet från spel med kort, tärning eller dylikt om penningar eller deras värde.

Det utmärkte föredraget löndes med ihållande handklappningar. Men då det gälde att få till stånd en dylik förening, så trädde de obotfärdiga hinder oböjligt fram, och talaren kunde icke övertala någon af de många bildade herrar, som voro närvarande, att inbjuda intresserade personer att öfverlägga om saken.

Offret, som här enligt öfvan citerade stadgaragrafer kräddes, var tydligen för stort, hvarför herrarna blott klappade händerna, tackade för föredraget och — åter till sina gamla vanor.

Den varnberjade, om vårt folks framtid vil nitlskande mannen, fick betrakta sig som en ropandes röst i öknen och gå från mötet med samma känsla som kom profeten Mika att säga:

"Om jag vore en man, som fore med vider och talade lögn, och som predikade om vin och starka drycker, det vore en predikant för detta folk." (Mika 2: 11.)

MANITOBA PARLAMENTET.

Budgeten för 1894 har antagits. Inkomsterna beräknas uppgå till \$636,000.54 och utgifterna till \$532,918.59. Bland de senare märkes för allmänna skolorna \$120,000, immigration \$15,000, åkerbruks-sällskap och statistik \$50,381, justitie och registration, polis, license etc. \$123,915, Canada Pacific jernvägen, \$2,275, Manitoba & N. W. jernvägen \$3,500, Red River Valley jernvägen \$5,000, därhuset i Selkirk \$28,445, dito i Brandon \$25,065, döfstuminstitutet i Winnipeg \$10,660, hemmet för obotligt sjuka \$11,080, ytterligare anslag till nya rådhuset i Winnipeg \$28,000, anslag till municipaliteter och andra allmänna arbeten \$33,000, till löner för riksdagsmän, riksdagsomkostnader, revision, bibliotek och museum \$44,775, svamplandskommissionen \$25,001, guvernörens bostad och löner till hans tjänare \$6,412.35 o. s. v.

Tjänsterna som provins polischef och provins hotell- och utskänkningsinspektör hafva skiljts. Polischefen Clark bibehåller den först nämnda befattningen, men den andre är ännu ej besatt.

CANADA NYHETER.

— \$56 "samvetspengar" inbetaltes till statskassan förlidet år.

— Hamiltons stadsfullmäktige hafva beslutat att reducera antalet utskänkingsställen från 94 till 75.

— Under förra månaden förekom 87 mål vid Winnipegs polis-kammare, deraf 42 för fulleri.

— Tullen på kineser lemnade en inkomst af \$43,341 och fiskeri inkomsterna uppgingo till \$111,540.

— Hummer till \$15,000 värde hafva allaredan i år utskickats från Yarmouth N. S., till Boston, Mass.

— Canadas kostnad för deltagandet i verdensutställningen i Chicago, uppgår till omkring en half mill. doll.

— I Juni 1893 utgjorde insättningar på Winnipegs postsparbank \$691,638 och samma tid 1892 \$729,670.

— De nio kolgrufvorna i Cape Breton afgäfv 1,003,000 tons kol förra året mot 928,000 tons året 1892.

— Förra veckan anmälde till Winnipegs stadsläkare 39 fall af skarlakansfeber, 13 kikhosta och 2 difteri, summa 54.

— Walter Cunningham i Keewatin dömdes i tisdag förra veckan till 18 månaders fängelse för rån på en svensk i Norman, Ont.

— Canada postverkets totalinkomster för året upp till juli 1893 utgjorde \$6,696,062 och utgifterna under samma tid \$4,413,757.

— Winnipegs elektriska spårväg har nedsatt priset på biljetter till 2 cents eller lika med hvad hästbilstaget tager. Den som köper för 50 cts biljetter erhåller 25 st.

— Mary J. Taylor, född i Hudson Bay fästningen vid Brandon d. 9 jan. 1811, afled i St Paul's socken Man. sistlidne 1 feb. Hon hade 11 barn, 120 barnbarn och 65 barnbarnsbarn.

— En Winnipegsbo sände nyligen, som svar på en annons, \$5.00 för ett säkert medel mot drycken-skap och fick omgående recept på botemedlet — ett kort, hvarpå stod skrifvet "sluta supa."

— Snöfallet i Revelstoke i vintert är det största som hittills förekommit. Intill dato har fallit öfver 200 tum eller nära 16 fot. Vädret är i det hela taget vackert och icke på långt när så bitande, som under förra vintern.

— Officiella rapporter om valet i Montreal tillkännagafs i torsdags. Till borgmästare valdes J. O. Ville-neuve med 11,898 röster, närmast i röstetal kom James Mc Shane med 11,722 röster.

Ej mindre än 1,400 valseddar förkastades vid valet, men hälften af dem tros vil en omräkning bli förklarade goda och James Mc Shane säger sig ha utsigt att få majoritet vid en omräkning af rösterna.

— Hvarenda medlem af polis-kåren i New Westminster har fått afsked på grund af demonstration.

— En kines blef nyligen insatt i fängelset i Lyttan, B. C., på ett par månader, emedan han hade slått bräuvia till indianer.

— Methodisternas missions-sällskap i Canada samlade föregående år \$224,778 för missionen eller mer än något annat samfund i Canada.

— Revelstoke Lumber Co skall enligt upprättadt kontrakt leverera 30,000 ties för Revelstoke & Arrow Lake jernvägen, söder om Green Slide.

— En ung läkare, doktor Ferguson i West Selkirk, skulle härom dagen arresteras för sedlighetsbrott men då befans att han redan flytt till Dakota.

— Charles Chamberlain har arresterats i Toronto och skall foras till Winnipeg för att lagföras för sitt skamlösa betende vid sista valet i Winnipeg.

— Winnipegs handels- och börs-förening valde vid sitt årsmöte i tisdags W. B. Scarth till president, R. T. Riley vice-president, A. Strang kassör och C. N. Bell sekreterare för 1894.

— Calgary Herald berättar, att Mr. W. Nesbitt från Edinburgh, Skottland, har utsett land för några och tjugu familjer i norra Alberta och komma dessa att flytta dit nästa vår från Midlothian.

— En sömnerska i Toronto har i sin ego en tatta föreställande det inre af Moskén De Lagrande, som lär vara målad af den store Raphael. Den har inskriften "målad af Raphael vid 12 års ålder i Webino."

— Manitoba justitie Ministerns rapport utvisar att antalet fångar och därhusjon under 1893 voro 391 eller 77 mer än 1892 och 147 flere än 1891. Om antalet fortfar att vixa, måste snart fångelserna i Rat Portage och Brandon utvidgas. 159 utskänkingsrättigheter beviljades 1893.

— Exporten af kreatur från Canada utgjorde:

1892
Hästar ... \$1,484,431
Hornboskap 7,749,399
Får ... 1,429,067

1893
Hästar ... \$1,588,007
Hornboskap 7,745,103
Får ... 1,288,540

— Provisen Ontarios premier minister, Sir Oliver Mowat, gaf i tisdags det svaret till en temperance deputation, att om Canadiska regeringen anser att provinsen har rättighet att besluta i nykterhetsfrågan, så skall han introducera motion om rusdrycksförbud i Ontario Parlamentet. Nykterhetsvännerna i Ontario äro nöjda med Mowats svar.

— Det största lokomotiv i världen kommer snart att afprovas i New York. Det beräknas att kunna löpa en mil på 32 sekunder, 112½ mil i timmen, från New York till Buffalo på mindre än fyra timmar, till San Francisco på 1½ dag samt jorden rundt på 9 dagar.

— Den ryska czaren får ingen direkt lön. Hans intäget inflyta från en million kvadrat mil land, som han eger, bestående af jordbruk, grufvor etc. — Det är beräknadt att hans inkomster belöpa sig till 12 mill. dollars om året.

— Sandwicksöarne, som det sista året voro föremål för så mycken uppmärksamhet, ligga 2,100 mil sydvest från San Francisco och hade 1890 90,000 invånare. Då kapten Cook 1778 brökte dessa öar, var inbyggare antalet 200,000. Enligt religions statistiken lär der finnas 29,685 protestanter, 20 katolikker och 3,576 mormoner. Resten är hedningar.

— De sysslösas antal i Berlin uppgifves till omkring 80,000.

— 180,000 själfmord tima nu är ligen och antalet förökas nu årligen.

— I staten Maine finnes 72 städer i hvilka aldrig någon religiös sammankomst hålles.

UTLANDET.

— De sysslösas antal i Berlin uppgifves till omkring 80,000.

— 180,000 själfmord tima nu är ligen och antalet förökas nu årligen.

— I staten Maine finnes 72 städer i hvilka aldrig någon religiös sammankomst hålles.